

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu: **M.**, nar. X., trvale bytom L., *právne zastúpeného JUDr. J., advokátom so sídlom v P.*, proti žalovanému: **Krajskému riaditeľstvu PZ v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát**, ul. Pionierska č. 33, 080 05 Prešov, o preskúmanie zákonnosti a postupu rozhodnutia žalovaného zo dňa 11.septembra 2009 č.p.: KRP-107/12/DI-2-2009, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/75/2009 zo dňa 8. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/75/2009 zo dňa 8. októbra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti s návrhom na zrušenie rozhodnutie žalovaného č. KRP-107-12/DI-2-2009 zo dňa 11.9.2009, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ Poprad, Okresný dopravný inšpektorát č. ORP-207/DI-209 zo dňa 5.6.2009, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na obnovu konania.

V dôvodoch rozsudku krajský súd poukázal na to, že napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, boli v súlade so zákonom.

Podľa názoru súdu bolo v konaní správnych orgánov jednoznačne preukázané, že žalobca nepredložil také nové dôkazy a skutočnosti, ktoré by mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci priestupku a ktoré žalobca nemohol v konaní uplatniť. Z administratívneho spisu z jednotlivých písomných dôkazov vyplývajú skutočnosti, ktoré boli žalobcovi známe počas celého správneho konania a ktoré mohol kedykoľvek v priebehu správneho konania aj uplatniť, a teda nie je naplnený dôvod obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ zákona o správnom konaní.

Súd sa nestotožnil ani s názorom žalovaného, že vzhľadom na obsah návrhu na povolenie obnovy konania nebolo možné tento dôvod posúdiť aj podľa § 62 ods. 1 písm. e/ citovaného zákona, ktorý nevyklučuje podať návrh aj z viacerých dôvodov. Ak prvostupňovému orgánu nebolo z obsahu návrhu jasné, o ktorý dôvod taxatívne uvedený v § 62 ods. 1 písm. a/ až e/ ide, mal postupom podľa § 19 správneho poriadku žalobcu promptne vyzvať na odstránenie nedostatkov návrhu na obnovu konania. Podľa názoru prvostupňového súdu však žalobcom nie je splnený ani dôvod na povolenie obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ zákona o správnom konaní, lebo rozhodnutie sa neopiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé. Aplikácia tohto dôvodu vyžaduje, že musí ísť o také poznatky, ktoré správny orgán získal pri dokazovaní a ktoré či už úplne alebo čiastočne nezodpovedajú skutočnosti a o nepravdivosti ktorých nikto nevedel. Za daných skutkových okolností, keď sám žalobca policajné orgány zavádzal a vypovedal rozdielne, by bolo podľa názoru krajského súdu nemysliteľné povoliť obnovu konania, pretože by to bolo v rozpore

s účelom tohto inštitútu. Z predloženého administratívneho spisu je nepochybné, že dôvodom, pre ktorý podal žalobca návrh na obnovu konania, bola neochota L. D. uhradiť škodu, ktorá vznikla na motorovom vozidle, na úhrade ktorej sa vraj dohodli.

Krajský súd uviedol, že Občiansky súdny poriadok v § 250i ods. 4 upravuje, že pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliada na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti súd poukázal na rozhodnutie NS SR č. 4SŽ/98-102/02, podľa ktorého správnym konaním sa nazýva postup správnych orgánov, účastníkov konania a ďalších osôb pri vydávaní rozhodnutí, ktorý upravuje právny predpis. Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb za takého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav čo najúplnejšie prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodné pre posúdenie veci a aby účastníkovi, o ktorého vec ide, bola poskytnutá možnosť predkladať dôkazy, návrhy a obhajovať svoje práva. Toto zvlášť platí, ak ide o konanie, v ktorom dôkazná povinnosť spočíva na účastníkovi. Pri takto vymedzenom zmysle konania dôvodom zrušenia rozhodnutia správneho orgánu podľa § 250i ods. 3 OSP môže byť len taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť, správnosť rozhodnutia. Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka.

Krajský súd preskúmal podľa § 250j ods. 1 v spojení s § 250i ods. 4 OSP rozhodnutia a postup správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že rozhodnutia a postup správnych orgánov v medziach žaloby sú v súlade so zákonom a subjektívne práva žalobcu neboli v tomto konaní porušené, v dôsledku čoho žalobu ako nedôvodnú zamietol. Procesné pochybenie správneho orgánu podľa prvostupňového súdu nemá vplyv na zákonnosť preskúvaných rozhodnutí, pretože prípadné nové rozhodnutie po odstránení procesnej chyby nemôže pre žalobcu mať za následok priaznivejšie rozhodnutie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Uviedol, že v návrhu na obnovu konania uvádzal, že rozhodnutie o priestupku voči nemu bolo vydané na základe dôkazov, ktoré boli nepravdivé, označil ich v návrhu a zároveň uviedol v tomto tvrdení aj nové skutočnosti správneho orgánu dovtedy neznáme. Konkrétne uviedol dôkazy, ktoré boli nové a dokazujú nepravdivosť dôkazov v pôvodnom konaní o priestupku, a to okrem jeho vlastného tvrdenia, čestné vyhlásenie T., J., poštovú poukážku vypísanú skutočným vinníkom nehody, prepis zvukovej nahrávky s vodičom skutočného páchatel'a, z ktorých dôkazov je zrejmé, že sa skutku nedopustil žalobca. Žalobca v odôvodnení žaloby uviedol, že dôvodom rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa o nepovolení obnovy ako vyplýva z tohto rozhodnutia bolo, že návrh posúdil tak, že sa žalobca domáha obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, a že tvrdené nové skutočnosti a dôkazy boli známe žalobcovi po celý čas konania a nešlo preňho o nové dôkazy. Toto tvrdenie správneho orgánu o dôkazoch je pravdivé len z časti, pretože vyhlásenie T., J. a priznanie páchatel'a pred matkou žalobcu ako aj úhrada pokuty skutočným páchatel'om sa udiala až po právoplatnosti rozhodnutia o priestupku, takže tieto dôkazy nemohol použiť počas konania. Je pravdou, že sám žalobca vedel, že dňa 1.3.2009 nevypovedal pravdu a že nepravdivým je i dodatočne vyhotovený záznam o nehode, ale to práve zakladá nesprávnosť rozhodnutia správneho orgánu, opierajúceho sa o toto zdôvodnenie, lebo z návrhu žalobcu zrejme vyplýva, že sa domáha obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ zákona o správnom konaní, a nie podľa písm. a/, ako to rozhodujúci správny orgán nesprávne posúdil. Pri dôvode obnovy podľa ustanovenia písm. e/ nie je nutné zavinenie žalobcu na tom, že sa neuplatnili dôkazy v primárnom konaní. Dôkazy, ktoré vo svojom návrhu na obnovu označil ako nové a väčšina z nich novými naozaj bola, však obsahovo preukazovali, že dôkazy, na základe ktorých bol uznaný vinným z priestupku, sú nepravdivé. Správny orgán mal povinnosť posúdiť návrh podľa jeho obsahu ako mu to ukladá zákon a keď to neurobil, porušil § 19 ods. 2 zákona o správnom konaní.

Z vyššie uvedených dôvodov podal odvolanie nadriadenému orgánu, t.j. žalovanému, ktorý však vo svojom rozhodnutí rovnako nekriticky zopakoval chyby prvostupňového správneho orgánu a obnovu konania nepovolil. Vo svojom rozhodnutí síce konštatoval, že návrh na obnovu je v súlade so zákonom, avšak s jeho právnym záverom, že obnovu konania nie je možné povoliť ani podľa § 62 ods. 1 písm. e/ nie je možné súhlasiť, nakoľko je v rozpore s dôkazmi a so zákonom ako aj logikou. Podanie účastníka správneho konania sa má posudzovať podľa obsahu, pričom správne orgány majú postupovať v súlade

so zákonom a občanom poskytovať pomoc a poučenie, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Právne normy nie je možné v takomto prípade vykladať reštriktívne. K dôvodom uvádzaným v rozhodnutí správneho orgánu, týkajúcich sa nahrávky, žalobca aj v konaní pred súdom poukázal na to, že tvrdenie správneho orgánu, že tento záznam bol získaný nezákonne a nemožno ho použiť, je maximálne sporným, súhlas bol daný, o čom môžu svedčiť minimálne tri osoby a ak by sa ako dôkaz použiť nedal, nič nebráni vypočúť účastníka tohto rozhovoru ako svedka, ktorý bude svedčiť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel pri tomto úkone.

Súd nekriticky prevzal tvrdenia žalovaného. Nie je možné súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že tým, že žalobca vo svojom návrhu napísal aj vetu, že „vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie o priestupku“, tak je bez všetkého automaticky daný iba dôvod obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ zákona o správnom konaní. Ďalej žalobca namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa nedáva odpoveď na to, prečo bolo rozhodnutie a aj samotný postup správneho orgánu v súlade so zákonom, prečo žalobcom namietané porušenie zákona správnym orgánom neakceptoval a považuje ho za zákonné. Nedal odpoveď ani na to, akými úvahami sa súd pri aplikácii práva riadil a ako dospel k takým záverom, keď svoje závery nekonkretizuje a nerozoberá.

Vzhľadom na uvedené žalobca preto žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vydané v rozpore so zákonom na základe nedostatočne zisteného stavu veci a ako nepreskúmateľné ho zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril dňa 5.1.2011 žalovaný. Uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s hodnotením krajského súdu uvedenom v napadnutom rozsudku o absurdnosti povolenia obnovy konania o priestupku, keď sám žalobca policajné orgány zavádzal a klamlivo vypovedal. Poukázal na to, že celé konanie o priestupku bolo skončené na základe súhlasu žalobcu pri ústnom pojednávaní o priestupku. Žalobca bol v čase dopravnej nehody osobou spôsobilou na právne úkony (bol vo veku 22 rokov) a tak jeho tvrdenie, že sa nechal ovplyvniť, bolo výlučne na jeho uvážení.

K tvrdeniu žalobcu o tom, že správny orgán v rámci konania o povolení obnovy za účelom zistenia súhlasu s vyhotovením zvukového záznamu z rozhovorov predvolal iba rodičov L. uviedol, že takýto postup vyplynul z toho, že vyjadrenia, či výpovede týchto osôb

považoval žalobca za dôkaz, ktorý chcel použiť v konaní o povolení obnovy konania. Žalovaný sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že svojim postupom kryl skutočného vinníka a poukazuje, že práve na základe konania žalobcu je možná účelová situácia, že takýmto dohodnutým postupom môže dôjsť ku stavu, kedy by nebolo možné v lehote vyplývajúcej z § 20 zákona o priestupkoch postihnúť páchatel'a priestupku.

Vzhľadom k uvedenému žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd SR odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľ'a nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. apríla 2012.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán na ich základe dospel. Súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú vec relevantný právny predpis.

Predmetom odvolacieho konania je rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného, ktorý potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým tento zamietol návrh žalobcu na obnovu konania.

Zo záznamu dopravnej nehody zo dňa 28.2.2009 vyplýva, že k dopravnej nehode došlo dňa 28.2.2009 v čase o 6:40, a to tak, že vodič M. na ceste II 534 v km 6,7 v smere od Popradu na Vysoké Tatry v mierne ľavotočivej zákrute strhol vedenie vozidla do protismeru, nakoľko mu do cesty vošla lesná zver – srnka. Následne, keď sa chcel vrátiť do svojho jazdného pruhu, tak sa dostal s vozidlom do šmyku a zišiel s vozidlom mimo vozovku. Po vyzvaní na vykonanie dychovej skúšky túto odmietol, lebo pôvodne zobral dopravnú nehodu na seba L., ktorý je s ním kamarát od malička a chcel mu pomôcť. Sám bol v šoku a preto na toto klamstvo pristúpil, a až neskôr, keď si uvedomil dôsledky svojho konania a možné marenie vyšetrovania objasnenia a zadokumentovania nehody sa priznal, že vozidlo viedol sám. Za toto konanie mu bola podľa zákona č. 382/1990 Zb. o priestupkoch uložená pokuta vo výške 500 € a zákaz viesť motorové vozidlo na dobu 36 mesiacov.

Návrhom na podanie obnovy zo dňa 27.4.2009 žalobca žiadal povolenie obnovy priestupkového konania, pričom v dôvodoch návrhu na obnovu konania poukázal na to, že v rámci zisťovania skutkového stavu správnym orgánom úmyselne nepravdivo uviedol, že vozidlo viedol on sám a nie L., napriek tomu, že vozidlo nevedol, chcel L. pomôcť, lebo on sám nebol nútený vykonať dychovú skúšku na preukázanie alkoholu v krvi.

Žalobca návrh na obnovu konania odôvodil tak, že má za to, že sú v jeho prípade splnené podmienky pre obnovu konania, a to z dôvodu, že vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré by mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie o priestupku. K návrhu pripojil kópiu poštového peňažného poukazu zo dňa 12.3.2009, z ktorého má vyplývať, že pokutu a trovy konania zaplatil L. v jeho mene a zároveň predložil čestné vyhlásenie J. a T.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, konanie pred správnym orgánom ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak

a/ vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,

e/ rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka a čo sa navrhuje. Osobitné právne predpisy môžu ustanoviť aj jeho ďalšie náležitosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že v ustanovení § 19 ods. 2 Správneho poriadku ide o dôležité interpretačné pravidlo, ktorého zmyslom je posúdiť podanie účastníkov tak, aby jeho výklad zodpovedal skutočnej vôli osoby, ktorá ho robí. To na jednej strane vyžaduje, aby správny orgán odstránil možné pochybnosti o úmysle účastníka tak, aby sa z obsahu podania jednoznačne určilo a zrozumiteľne dalo ustáliť, čo je jeho úmyslom, zároveň však takéto požadované upresnenie na druhej strane limituje správny orgán pri posúdení skutočného procesného úmyslu účastníka pri hodnotení jeho vôle, ktorú zrozumiteľne a jednoznačne vyjadril, a to potom v ďalšom neukladá povinnosť správneho orgánu automaticky za účastníka vyhľadávať pre neho najpriaznivejšie možné výklady pri hodnotení obsahu podania. Naopak, správny orgán si nemôže domýšľať obsah úkonu alebo z obsahu jednoznačného úkonu robiť závery, ktoré z neho v skutočnosti nevyplývajú a dať úkonu iný význam, než účastníkom sledovaný zmysel. Každý procesný úkon je potrebné posudzovať s objektívneho hľadiska, podľa toho ako bol navonok urobený.

Je síce pravdou, že správne orgány majú účastníkom konania poskytovať pomoc a poučenie, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli ujmu, ide však o poučenie o procesných právach, resp. poučenie o tom, aké dôsledky má vykonanie alebo nevykonanie určitých procesných úkonov, pričom v danej veci by poučenie o možnom uplatnení písm. a/ alebo e/ § 62 ods. 1 Správneho poriadku predstavovalo poučenie, ktoré má výrazne hmotnoprávny aspekt a znamenalo by prekročenie právomoci správneho orgánu uloženej mu zákonom. Správne orgány v zmysle § 3 ods. 1 Správneho poriadku sú povinné postupovať v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Z obsahu správneho spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca žiadal o povolenie obnovy konania v zmysle § 62 ods. 1 písm. a/, t.j. že podľa jeho názoru vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania. K neskoršej snahe žalobcu interpretovať svoje podanie ako návrh na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ nie je možné prihliadnuť, nakoľko tento

jeho pokus o interpretáciu sa javí byť účelový, podmienený negatívnym rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ktorý zrozumiteľne a logicky vysvetlil, prečo nie je možné vyhovieť návrhu na obnovu konania v prípade, ak na jednej strane žalobca priznáva, že v správnom konaní klamal, na druhej strane však práve na základe tohto klamstva chcel tvrdiť, že v konaní vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sa nemohli uplatniť bez zavinenia účastníka konania. Práve toto klamstvo žalobcu vylučuje predpoklad, že nové skutočnosti alebo dôkazy sa nemohli v konaní uplatniť bez jeho zavinenia.

S ohľadom na vyššie uvedené stanovisko odvolacieho súdu sú ostatné námietky žalobcu uvedené v odvolaní pre rozhodnutie veci irelevantné, preto sa nimi najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia ďalej nezaoberal.

Keďže odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu ako nedôvodné, resp. v časti irelevantné, napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci, nepriznal ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia
Andrea Jánošíková